

Akademické publikovanie: QUO VADIS?

Jitka Dobbersteinová, CVTI SR

„Priemysel“ akademického publikovania

- koncentrovanosť (úspory z rozsahu),
- vysoké prekážky vstupu na trh,
- silná cenová pozícia (oligopolné postavenie),
- vysoká ziskovosť.

Externé faktory a zlomové trendy: OA, pirátstvo, silnejšia pozícia užívateľov

Odozva vydavateľov: posilnenie autorských práv,
 nové portfolio produktov (tzv. dátové produkty)

NOVÉ OBCHODNÉ MODELY

Elsevier

Veľký hráč, nie v počte STM časopisov, ale v príjmoch

Neprimerané obchodné praktiky:

neochota uzatvárať dohody s konzorciami (nové „publish and read“ zmluvy)

lobing v USA, EÚ

obchádzanie knihovníkov a koncentrácia na univerzitný management

BOJKOTY

Investícia do nových platforiem, cielené na iné skupiny ako sú čitatelia:

Mendeley

SSRN

Bepress

Scopus

najväčší vydavateľský dátový „repozitár“

Springer Nature Group

Najväčší single vydavateľ vedeckých časopisov:

2015 fúzia Nature Publishing a Springer

Za 2017 marža cca 23% (Elsevier 37%)

Ako prvý zareagoval na fenomén OA: vydavateľstvo BioMed Central

Zadĺžený, dlh 3 miliardy dol.

dátová platforma: [Digital Science](#)

Wiley

Najmenší z troch vydavateľov vedeckých publikácií

- tradičný vydavateľský sektor

- ako prvý použil tzv. tranzitnú zmluvu:

Nemecko „DEAL“ konzorcium: prvý uzavrel „Publish and Read“ zmluva (PAR contract)

akvizícia Atypon (online publishing platform), 2016

Wiley

Revenues per article, 2017

	Elsevier (£)	Springer Nature (€)	Wiley (\$)
Journal revenues	1,363,000,000	1,164,400,000	901,500,000
Articles published	430,000	300,000	166,000
Revenues / article	3,170	3,881	5,431
Revenues / article (\$)	4,089	4,386	5,431

Clarivate Analytics

Vysoké dlhy:

predaj sekcie Science and IP business firme Onex and Baring Asia, 2016

2 akvizície: Kopernio, integrovaný do WoS

Publons, management system pre rukopisy

vývoj inovatívnych funkcií stávajúcich produktov

TRHOVÉ TRENDY A VZNIKAJÚCE VÝZVY:

- Komerční vydavatelé transformujú obchodné modely,
- Akvizície nových prevážne dátových platforiem: nové riziká
- European University Association (EUA) požiadala EK o investigatívne prešetrenie netransparentných akvizícií a nekalých obchodných praktík

Nový učebný text, vyd. CVTI SR 2019

„SPRIEVODCA SVETOM VEDECKÉHO PUBLIKOVANIA“

Jitka Dobbersteinová, Simona Hudecová, Zuzana Stožická

<http://openaccess.cvtisr.sk>

- základy vedeckej komunikácie
- právne a etické aspekty
- hodnotenie vedy
- e-veda
- open access
- využívanie a správa EIZ
- budúcnosť knižníc
- print on demand